

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egy évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

Magyarországon: 10 krajczár.

Külföldre küldve a kiadók hivatalában lehet B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadók hivatalához intézendők.

A lap szellemi részére s a nyilatkozatra vonatkozó minden közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetések díja: három hasábol petitor 5 kr. — Nagyobb és többesori hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

Bélyeg minden beutazásnál 30 kr.

NYILATKOZÁSOK: 20 kr.

MADÁCH-ÜNNEP.

Jövő esztőtörtökön, október 30-án Magyarországot figyelme Balassa-Gyarmat felé lesz irányulva, akkor olvén itt meg Nógrádvármegye közönsége világra szóló nagy fiának, Madách Imrének kegyeleti ünnepét.

Alkalmul szolgál erre, mint tudjuk, a bölcsész-költő művészeleg esettelt arcképének a vármegye legméltóbb helyén: székháza dísztermében való leleplezése; az ünnep jelentőségét azonban hogy nem ez aktus és nem az arckép képezi főleg, azt mindenki beláthatja, tudván, hogy a szimbólum még nem lényeg.

Lényeges itt azon körülmény, hogy e vármegye nem késelt sokáig, ünnepélyes módon is meghozni hódolatát nagynevű fiának, kit sajátos végzete dicsősége köztöbén szőlított ki körünk-ből, soha nem muló fájdalomunkra.

Az ünnep kerete — önérték és megnyugvással mondhatjuk, — méltó Nógrádvármegye-hez: nagyszás, hivalkodás nélkül, egyedül saját szellemi erejével állítja ki hódolatát: főispánja, alispánja s egyik érdemült oszlopos férfa szólnak a megyéhez, s közvetve az országhoz; mert szavuk bizonyára viszhangozni fog mindent a hármas béregek alatt; sőt elhat az majd kétségkívül az egész művelt világ elé, mely rövid negyed-század alatt közkinésévé tette Madách örökségét eszméit, s az „Ember tragédiáját” közelébe helyezte Gothe Faustjának.

A vármegye saját fiait kívül nagyszerűen csupán a költő életben levő fiát, Aladárt és rokonait, — továbbá az arckép festőjét: Roskovits Ignác művészt; a magyar tudományos Akadémiát, s a Kisfaludy Társaságot, melyeknek Madách Imre tagja volt, — végül a szép irodalom eszende, de buzgó művelőjét a „Petőfi Társasá-

got” hívta meg ünnepére; ezek küldötteit, mint díszvendégeinket szívből fakadó örömmel üdvözljük vármegyének területén, a székváros falai közt; nem kis elégtételünkre szolgálván, hogy a Tudós Társaság küldöttei Kacsovics Lajos és Nagy Iván, a Kisfaludy Társaságé Rakósy Jenő és Mikszáth Kálmán, a Petőfi Társaságé pedig Komócsy József és Jeszenszky Danó, tehát nagyjából egyezsmind vármegyének fiait.

De, mint tudjuk, önként megjelent még ünnepünkre a nagy költő több személyes barátja a haza különböző vidékéről. Legyenek ők is üdvözlve és szívesen látva szerény körünkben. Megyénk székházának homlokzata, melyre tündöklő betűkkel írták fel e század első felében a reformokért buzgó elődeink, hogy: „Nógrád a közügyért!” — továbbá a pártját messze vidéken ritkító nagy és díszes tanásterem komoly méltósága s az ott már elhelyezett történelmi nevezetességű arcképek, mindez érthetően szólhat vendégeinknek arról, hogy e vármegye úgy a múltban tenni tudott, mint a jelenben élni és haladni akar, önmaga és a haza javára. Haladó megyék haladó országot, s haladó országok haladó világöröszeket alkotnak. Madách művei pedig világító szövegnek legyen előttünk, hogy mily irányban haladjunk, mily fonsége eszméikért küzdjünk, s hogy kerülve a túlzásokat, mindig csak a szép, jó és igaz ügyet szolgáljuk.

Az október 30-diki ünnep tehát nem kölsőségei, de belső jelentősége, intelmei által fontos előttünk s bizonyára fontos minden jó hazai és költői lelkeletű emberbarát előtt.

A közelgő ünnepies pillanatban jól esik tapasztalunk, hogy Nógrádvármegye fiait is, félretelve a korábbi viszályt, egyérzelemmel s magasztos lelkesedéssel készülnek résztvevni az ünnepi közgyűlésen. Madách szelleme vajha állandólag kibékítse, kiengesztelje a perczre megzavart testvéri érzetet; bizonyos lévén, hogy csupán vállaltva, és közegyetértséssel művelhetjük sikeresen mindazt, mi szellemileg ép úgy, mint anyagiilag felvirágozathatja szép és nagy megyénket. Van itt hely a boldogulásra mindenkinek, csak jó ügyeket vezérlejen.

Végül B-Gyarmat polgáraihoz van még egy szavunk. Noblesse oblige, mondja a fran-

czia, mit a jelen helyzetre alkalmazva akként vélünk helyesen értelmezhetni, hogy a kitüntetés, mely városunkat a Madách-ünnep által éri, kötelezettséget is ró e város polgáira; és noha jól tudjuk, hogy B-Gyarmat a hozzá kötött várakozásoknak eddig is mindenkor buzgón megfelelt, most különösen is felkérjük, hogy úgy tekintse e nagy napot, mely hivatva lesz bizonyosságot tenni közművelődési képességeiről.

Közel 30 éve annak, hogy innen lón Madách Imre, a b-gyarmati kerület országgyűlési képviselőjeként megválasztva a magyar parlamentbe; pár év előtt pedig egyik legszebb utcánkat díszítették fel nevével; — legyen tehát városunk tovább is méltó a Madách nevére, s maradjon a költő szelleme köztünk ébresztő, nagy és szép tettekre!

REMÉNYI KÁROLY.

A nógrádmegyei tanitóttestület tanszer-kiallítása Losonczon.

A tanitóttestület szép feladatot old meg az által is, hogy időközönként tanszer-kiallításokat rendez. Módot nyújt ezzel a megye tanítóinak, hogy az újabb és újabb tanszerekkel, tanszerközzel, iskolai bútorokkal s az egyes iskolák által elért eredményekkel megismerkedjenek. Módot nyújt, hogy a kiállított tárgyak felett bírálatot mondhasanak, s így mintegy iránt ad a tanítóknak. Sajnos azonban, a még mindig nyilvánuló közöny az e kiállítások iránt, s nem vagyunk tartózkodók, ha kimondjuk, hogy tanítóink nagy része elégen tartja, ha falujában jó tanítóknak tartják, de nagyobb köről mintegy a nyilvánosságtól fel vagy elert sikerei módját társaival közölni nem akarja. Minden elemi iskolában írni tanítanak, s hol írni tanulnak ott írka is van. Kérdjük, ugyan mily költőbe kerülne egy-egy két írka, rajz, számoló füzet stb. beküldése?

De hagyjuk e szomorú képet s térjünk át a tanszer-kiallítás bírálatára.

A bíráló bizottság Szóváthy Eajos tanítóképződei igazgató elnöke alatt 14-én d. e. 8 órákor kezdette meg működését s irányelvül tűzte ki hogy bírálatát kiterjeszti először az iskolai felszerelésekre és eszközökre másodszor az úgy nevezett saját kézi munkákra, harmadszor oly tárgyra, melyek tanulmányozás, vagy belső becsérték elbírálása végett, küldettek be. Az elbírált tárgyak tulajdonosai, illetőleg készítői a körülményekhez képest első és másodrendű díszokmányokkal lesznek kitüntetve.

Eznek kimondása után vette kezdetét a 14. kiállított tárgyak bírálatát s eredménye a következő:

TÁRCZA.

Meghalok . . .)

— Szenica, 1888. február 2. —

Meghalok én is, nem sokára
Kihűl a tűz, búsok vér,
Álom borul az én lakára,
A tűz szemeire hős fedél,
A kurtá álmot megvakítja
A bosszú álom siri titka.

Meghalok én is, eljőn óram,
Hogy osszadól a testi bört,
Jók könnye, rosszak átká hull rám,
Holt leszek én is, néma holt.
Ha édes lesz a nyálgalom,
Imetten úgysem nyugatom.

Síratni fog tengeresemvel
A gyönyöröknek aszonya,
De fátynod nem tépi szíjél,
Sanyarú Ej, titkok hons!
Nemes szívvel síratnak engem,
Meghalok édes szerelmemben.

S nevetni fognak üldözőim,
Újjonasnak majd szerlelet,
„Arass a rút Halál meséim,
Ha tudsz, noha, győzelmeiket!”
Nevetni pompás alkalom,
Ünnepet el a rágalom!

S akik megöltek ifjúságom,
Sietve dobnak rám követ,
A temetői pusztaságon
Toronyra nőnek a hókék;

Kacagva szólnak: „Hát nem érsz?
Emleket állítanak teneked!”

S akik a szívem megrabolták,
Az istenálmaok gyilkosai,
Féltetőt és tiista oltárt,
Most mind gonyol, kacagot sí-
„Holcs férfa! nézd, itt az emlék,
Vár átká, szív forlome nemre!”

De mit szívem szeretve átfog,
A sírban is meglátogat,
Ez tiista könyek, ha virágok
Engesztelik halálemet.
És én nyugodtan alhatom,
A jók szereime pártomem.

Alhatom, ah, de folszavarnak!
Nyugathom, ah, de nem lehet!
Hallom nevet az ószavarnak,
Bús szenvedély hajt engemet,
S ki zord magányban, rejte áltom,
Nem nyugathat most föld részem.

Féltél a múltak gyötrelme,
Az élet gyászra újra sír,
A folszakadt, és nekem
Hát nincsen balasam, nincsen ir?
Az ősi boszú, ősi kín
Úr hát a sírok árnyain?

A szélbe zengem vad keservem,
A szélbe sírom átkomat,
Lángpalloság árnyék-kezemben,
Árnyék-szívből vér szakad;
Féltkegek s a holt szavára
Sáppal a bán, remek a gyáva.

Tetetlen árányam mint kísértet
Eljűk áll majd véresen . . .

De addig is, akármí árhat,
Meg nem halok, úgy érezem,
Lelekbe még nem egotem
Sájjal, de bús történelem!

Bejegtem lelkükbe mélyem,
Mi véretem most égeli,
A búsnak bíborát letétem,
Szárvá tört mártok nek!
Rájuk sötét a eszegen helyegit,
Legyen nevük, mint lelkük, oly sötét!

Ó jaj! gyűlölni megtanultam!
Megtanított a szeretet,
Magamba nézek elborultan:
Igy jár, a ki áldást yeltett,
Amit arat: átok; ám es nem aloszik
A költő átká megfogamisk!

Átkot vetek már én eszentül,
Áldás talán majd így fakad,
A sors szeszélye jóra fordul
~ fejtem fényes szakad . . .
A gyűlölet s a szeretet
Egy anyaméből született.

S ki búvollettől megkötözve
Nem érz haragom hevét:
Áldásomtól roskadjon össze,
Szárvá egy szent lán táje eszt!
A égi láng villama járja át
S önnön tűsén egésze el magát!

Én, suttogó bár a sors haragja,
Nem menek el nyomtalansúl:
Ábból, mi álom célja, magja,
Majd majd sok nemzedék tanúl:
Mi bennem rajzolt, mindig áll:
A gondolat s a szenvedély.

Komjáthy Jenő.

*) Mutatvány szerzőnek „A homályból” című nem sokára megjelenendő kötetéből.

1. A gácsi rom. kath. ovoda felszerelése foglalkoztató és szemlebesztő munkáskaiert, 2. a losonci városi orvda hasznosított 1. osztályi diszokmányt, 3. a balassa-gyarmati állami elemi iskola a rendszeres tanításra való tantervi, irasai és rajzai a lakarekos-ságot ezidő házi ipar-munkái s a jötekmények gyakor-lására alapított segélyalapjait, 4. a balassa-gyarmati áll. elemi iskola irasai és szép női kézmunkaiert, 5. a gácsi r. kath. leányiskola szép női kézi munkaiert, 6. a losonci ágost. evang. leányiskola izlése való s a hasznosság és észszerűség ezidő női kézi munkai-ért, 7. a losonci állami el. iskola a rendszeres taní-tásra való tanterviert, 8. a losonci áll. elemi iskola minden tanítási ágat, teljes mértékben feloldó tantervi-ert, 9. a salgottani köznevelési részvevő-társaság elemi iskolai szemlebesztő eszközei tankönyvei irasai, raj-za s a leányövéndékek igen szép ízlést tanúsító kézi-munkaiert, 10. a salgottani vasgyári elemi iskola, irasai, rajzai s a leányövéndékek szép ízlést tanúsító kézmunkaiert, 11. a losonci alsó fokú ipariskola a rajztanítás sikerességét előmoz-dító eszközei 1. oszt. diszokmányt, 12. a losonci áll. segélyzett polgári leányiskola ízlést nemestítő iskolai bútoraiert 1. oszt. diszokmányt, 13. a losonci állami el. tanítóképző Gőnczy kőre remek kézmű ipartár-gyaiert s e kör kebelében (15.) David Miksa IV. éves és (16.) Wagner László I. éves övéndék, műfajrag-nyakert 1. oszt. diszokmányt s ezen felül David ösleget aranyt is, 17. Lunasek József felső estergályi r. kath. tanító értékes régi könyvei s szakavataltasra való növény, ásvány és földtani gyűjteményeiert, 18. Peres Sándor a losonci áll. el. tanító képzője gyakorló is-kolájának tanítói a pedagógiai irodalom terén kifejt-velt vasszorgalmiért, 19. Péchy Erzsébet losonci polg. leányiskolai igazgatóról művelési kézmunkaiert, 20. Deresényi Júlia los. polg. leányiskolai tanítónő, ugyan-azért, 21. Keller Aranka los. polg. leányisk. tanítónő ugyanazért, 22. Vinkler Anna los. polg. leányisk. tanítónő ugyanazért, 23. Peres Sándorné ugyanazért, 24. Perné Ferenczné ugyanazért, 25. Szovathy Lajosné ugyanazért, 1. oszt. diszokmányt 26. Zorkoczy Gyula losonci I. éves képezdei övéndék szép festményeiert, 27. Margócsy Rozsa szép víz festményeiert, 28. Margócsy Miklós los. gimnáziumi tanuló művelődési ösz-szeállított rovargyűjteményeiert 1. oszt. diszokmányt, 29. Laminer Ferenc losonci mechanikus és műalkatos dinamo-electricus gépeert 1. oszt. diszokmányt, 30. Buzárony Gusztáv elöljáró természetrajzi felületiért, 31. Kármán társulat izléses kiadványai rajz és írószereiert, 32. Hüger József Ede budapesti kereskedő tőkére vitt rajz-, szírpás mintái és írakaiert, 33. Schödlbauer János losonci magánoktató, dalszaki növényeiert 1. osztályi diszokmányt, 34. Hudecz Marika losonci segédóvónő kézmunkaiert, 35. Darvai Armin b-gyarmati könyv-kiadó, kiadványai köhalkajert 11. oszt. diszokmányt nyert. A többi kiállításnak ezek között azoknak is, kik könyveket állítottak ki, mivel a bírói bizottságnak a könyvbírálat nem tartozott tiszte köze, de az idő rö-videge miatt fogva könyveket nem is lehetett volna el-bíralni — a kiállításban vett részt a bizottság köszönettel szavazott.

II. I.

Vallás és tudomány.

A „Nógrádi Lapok” művelt olvasóinak figyelmet bizonnyára nem kerüld el az a cikk, mely ugyan ezen lapnak a 41-ik, azaz okt. 12-iki számban megjelent, sőt melyet én az igen tisztelt szerkesztő úr szíves engedelmével foglalkozni óhajtok.

A fent említett „Vallás és tudomány”-ról értekező cikk írója elborult kelletlenül emlekedik a világ romlottsá-ga és hitetlensége felett — kimondja, hogy a mai kor csak azt fogadja el igazságnak, amit a s amit kétség-bevonhatatlanul, kézzelfoghatólag bebizonyítanak előtte. Nem tagadom, hisz haszaltan munkát végeznek, hogy a vallástalanság oráni mervien növekszik, a hitetlenség minden nemesebbet megölő burján mindenütt fel-ültető fűtet és hogy oly indifferentizmus szállta meg a világot, hogy alosa csak igen kevesen bírák inguakat emancipálni. Nem a különbség tanok fektelenkedése pusztítja most az emberi lélek legnemesebb virágait: a vallástalanságot, hanem a közöny jó kisamított rend-szere, mely minden képzettségi fokhoz alkalmazkodni tud és minden elmet fogva tart.

A tizenkét század magasan lengő zászlaja-e s az irta: haladás. S ha betekintünk a tudoma-nyok pantheonjába, a művészetek templomába, a ke-reskedők és iparosok esernőkaiba, be kell látnunk, hogy korunk becsületesen megelégedt jelszavának. Gőzerővel halad az ember tökéletesedése fele, nem gátolja őt az utjában semmi: nagy elmékben bővekedik a világ, egy-egy újabb felfedezés, melyről évekkel ezelőtt ál-modni sem mertünk volna, az ismeretek egész világa tartja fel a sürkés és káprázó szerető emberiség, elvett a néponként fiamulatot keltő nagy alkotások lehin-cselnek bennünk, egyszerű haladunk, haladunk ro-manosan, szanokozón mosolyogva a múlt felett, mert oly szegény volt jelenünkhöz aranyitva.

De míg gazdagabbak lettünk a tudományok és ismeretek, felfedezések és nagy alkotások terén, szegény-bbebbek lettünk a vallásosság terén. A legtöbb — meg-gondolkozni tudó emberrel is kiáltoz feliben van a hit szövevénye, s amily meretleken gyengült a hit fénye, oly mértékben növekedett az embernek elégtelensége.

De e hitnek kiáltását semmiesetre sem a haladó tudomány okozta, hanem egészen más, amelyről most alább szólni fogunk.

A „Vallás és tudomány” gámmi cikk t. írója azt mondja, hogy míg a csillagászat meg nem tanított is-merni a földet — e parányi poszmeg — addig abban a boldogító hitben ringattuk magunkat, hogy mindaz, amit magunk körül látunk, a mi élvezetünkre van fer-metve stb. Mindezekre csak azt akarom megjegyezni a

t. cikkíró ur általására, hogy tudomány és vallás nem ellentétek, a kettő egyinas mellett igen szepen megfér és a haladás egyáltalában nem akadályozza az embert abban, hogy vallásos legyen és másrészt lehet az em-ber olyan vallásos amellett, hogy egyzersimint a haladás zászlajára írt eszméknek is barátja.

Miért? megmondom.

Minden valódi művelt ember előtt, ki elfogulat-lann iteli meg a tudomány virányait és a művészet alkotásait, tudva van, hogy nincs a tudománynak egyetlenegy valódi eredménye, mely le volna képes rontani a vallást. Sőt a tudományokban való buvár-kodás kiválóan alkalmas arra, hogy az emberi nem szívet felemelje az isten-lelkehez. Azért mondtam verulamii Hucó: „Csak az áltudomány távolított el istentől, a valódi visszavezet hozzá.” Az is igaz, amit egy jeles böles is mond, hogy: „Sokaknak, kik infoket elvesztettek, nem abban fekszik bajuk, hogy e megismerés után való törekvésben nagyon messze mentek, hanem abban, hogy ezen törekvésükben nem elég messze haladtak s megzúntak ott gondolkodni, ahol tulajdonképen a gon-dolkodás kezdődik.”

Hogy a „haladás verő fény”-e és a tudomány nem annak ellentétlen a hittel és vallással, ezelműl, kitűnik onnan, hogy nagy része meggyőződésben meg-ingathatatlanság keresztyény volt. Kepler, Newton, Ampère, a természettudomány eme titánai, tudományos kutá-tásaik közepett is megőrizték lelkiük virágait: a vallás-sosságot, sőt egy-egy újabb felfedezés e terén meg-inább felemelt szívüket ahhoz, kitől arad a kegyelem, mert jól tudták az irta ama megzafolatatlanság szavait, hogy: „Az ur felelme a bölcsesség kezdete.”

Azt állítja a t. cikkíró, hogy: a tudomány el-vette fölünk a hitet és a vallás, az egyház nem sietett a tudományhoz alkalmazkodni, pótolva a veszteséget. Edes uram! enb alitással, melyet természet és meg-gondolatlanul dob cikkének elcsaszaba, azt árulja el, hogy a leltűt eszszarok történetével nincs intm is-mertésben. Nincs ma már jaskarlat, a történet igaz-ságos kritikájával bírálo ember, ki el ne ismerne azon hatalmas szolgálatokat, melyek az egyház — vagy mondjuk — egyházak a tudományoknak tettek.

Ki örlte meg a klasszikus-akat? nem-e a klast-ronok eszndje: kijárt elől a tudományban és a mű-vészetben? nem-e az egyház? kik most is legnagyobb pártfogói a józan haladásnak? nem-e az egyházak és ezen egyházaknak vezetfeirai? Az egyházak világító fakylái nélkül messze volnának meg a mai kor tudoma-nyától és művészetétől, tapogatódnának ott ahol most már régen meggyújtott világ mellett járhatunk és ke-resnénk sok-sok mindent, a mit a vallásos tudomány intenzív fényénél régen — ott a messze múltban — megtaláltunk.

Milyen pedig a t. cikkíró kétség az általános hitetlenség ezelt és a tudományra eszszakolva azt a herostratusi dícsőség, hogy kiölle az emberek milliói-nak szíveiből a vallást, kijelenti nagy pathosssal, hogy „ne esodáljátok tehát, ha XIX. század, ez a felvilágo-sodott férfi vallástalan”, de ugyancsak alább beismeri, hogy a tudomány nem semmisítette meg az istenség fogalmát s hogy a tudománynak a vallással meg kell egyeznie.

Álljunk meg itt egy pillanatra és eszlassuk el azt a „kód-öt, melyben cikkíró ur mozog.

Mielőtt azonban bebizonyítjuk az eszméket, vessők össze cikközének két fentemlített állításával egy ugyan-esk 6 általa mondott merész jaskaszt.

Nevezetesen cikközben azt mondja, hogy miután a természettudományok, csillagászat, geologia, termé-szleti örök ismerete megingatta bennünk a hitet . . . bensönként süttogni kezdett egy hang, hogy hát az a istenek nevezett magasabb lények: Brahma, Felis, Ormuz, Jéhova stb. nem egyeték, mint emberi kép-zelődés torzszülettei.”

Nincs könnyebb mint a szavakba fogózkodni. Szerinte az istenség fogalom egy beteg lélek torz-születte, a tudomány az emberi léleknek legnagyobb ellensége, mert kiölle befőle ez az istenség nevezett torzszülette és ugyancsak ő szerinte a tudomány nem semmisítette meg ezt a torzszülette.

De ha torzszülette az istenség fogalma, akkor csak örvendünk kell azon, hogy a tudományunk volt annyira ereje, hogy semmivé tette ezt a torzszülette s ha az istenség csak az emberi képzelődés torzszülette, akkor minék azt kívánni, hogy a tudomány ezzel a csoda-bogarral, harmóniával, conventióban legyen, min-azt a cikköző kívánja.

Szeretnénk azonban, hogy az istenség fogalmának eme „torzszülette”-e csak a cikkíró ur alitása szerint letezik.

Sem a csillagászat, sem a geologia, sem a „Siri-usnak földünkkel 16 milliószor nagyobb volta nem döntheti meg az istenség fogalmát, nem oltathatják ki az ember szíveiből a hitet, hanem inkább ennek szuny-nyadó szikraját is lángra gyújtják; a tudomány utján felmerülő reáktatanság nem előbb a tudományból der-iválódik, hanem a tudományra nagyon bázske emberi ész aberrációjából.

K. A.

Belföldi román lapszemle.

A temesvári „Luminatorul” az aradi gyászünne-pélyről cikközén, a többiek között ezeket írja:

„Az országunk egyetlen egy nemmagyar nemzeti-sége sem volt részt az ünnepélyben, mert mind olyan, részt nem vehettek. A magyarországi nemzeti-egyek-nen többle megengedve, hogy testületileg, mint po-litikai individualitások lobogójukkal, nemzeti jellegükkel, saját szereltekkel, nyelvévelk stb. megjelenésenek, mert az ilyen megjelenés tilva van. Ugyanazért bár-mennyire érdekessék is a hazatis sajtó a közérzöllettel, az egész ország lelkesedésevel és a nemzet complexusá-ával, megis valótlant állít, mert ezen szavakat a tettek be nem igazolják.”

„Nagyon sajnálatraemlő dolog az, hogy ilyenek történnék ezen országban, és pedig a szabadságnak, a jogegyenlőségnek és a testvérségnek nevében, a mely oly sokszor hangzóztatik minden oldalról!”

„Ezünk agában sincsen megzavarni azoknak „al-talános” öfömet és kegyelet, a kik ünnepelték: meg-kísértjük azonban, hogy őket felvilágosítsuk, mert kö-telességünk ezt megtenni.”

„Mi azt hisszük, hogy az ünnepély imposansabb, nagyobb jelentőségű és mélyebben megzavartó lett volna, hogy ha ez alkalommal 41 évi keserű tapasztala-tok után az ország összes népei, illetve nemzetiségei, mint mindannyi politikai individualitások találkoztak volna Aradon, és példát véve a verlamii szobráról egymás-nak testveri jobbot nyújtottak volna megcsókven, hogy szeretben akarnak egymással élni, jóban, rossz-ban és együtt akarnak meghalni! — A kőbe” hazért! Es midőn a népek, illetve nemzetiségek így szözlöttek és esküdtek volna, képzőlejek csak, mily emlékeztetés nap lett volna az, mily ritka ünnepély lehetett volna egész Magyarországra nézve 1890. évi október 6-ik napja!”

„A mi a román nemzetiséget illeti, mi azt hisz-szük, hogy azon fény, hogy azon 13 „verlamii” 1849. évben „rebelisek” voltak, okul nem szolgálhatott volna, hogy megakadályozhatta volna a részvételt; mert a román becsülési és tisztelési tudja az erényt, meg az el-lenfelben is, és kegyelettel meghajítja magát bárki előtt is, aki meggyőződésért és a közös hazáért meghal: így tehát minden köségeit kizárólag, az ezen hazából egész román nemzetiség ezen hazából annak apraja és nagyja részt vett volna a magyar testvérek ezen kegyelet te-nyénél, részt vett volna örömben, hogy azt fokozhassa, részt vett volna pedig amál is inkább, mert ma már az egész román nemzet látja a háttért, és őzi azok-nak áskálódásait, a kik 1849-ben „rebeliseknek” cí-meztek mindenkit, a kik nem ő erülték és „divide et impera” elvükért ontottak ki véruket.”

„Azonban — „román nemzet” nem letezik Ma-gyarországon, és azt mondják, hogy annak létezés vesztelt képmé az államra nézve.”

„Hát jól van! Hogyha a magyar urak azt hiszik, hogy ok maguk elegendők a jóban és rosszban, hogy ok érezhetnek a mi nevünkben, hogy ok alaposan be-szélhetnek, és hogy ok fellekesedhetnek a mi nevünk-ben is — hát csak higység és legység is meg, valjek egészszödkre!”

A humoros közönség köréből.)

Lucsencz, Ursulya napján.

Idézs szerkesztő Baratoskám!

Egiszen felelevenit minket a Madách önépít, melyet Gyarmaton, — a szikhaban, október hónap 30-án fogják tartányi. — Megyünk cum gentibus mindnyajan Gyarmatra. A bike szaszója is már elkészült. A polgári iskola szip szlesimkői csimálnak ra imortell koszorót; professzorok kiszulnak szip dizekizokra. Zászlót bevizti Terek polgarimester ur.

Mar el-re feldobogja szivünk a szip beszdokra, miket fölspany, alspany fogjak mondányi; leki szemünk elült megjelenni magát a Pajor kültűnk aetheri alakja, amint szavalja Madách arczip előtt nagyszerű keletimnyt. Zegis ország ingykedve phantjir Nogradvarmegjára, s kinevetyik azt, aki mondja, hogy Nogradban ezze vagynuk vesze.

In örölmön legjobban: mert tezik tudnyí nagyon bujos olyan zemimnek az évi helyzete, akimk lucsen-cziakal izs gyarmotokkal „politeranszki” egyiránt kel jóba maradnyí. — „A Madách önép, a bike diadal önépe lesz!” — Ezt írnak most nogradi vezirizikók. (No maj meglátunk izs maj halunk!)

Csag in vagyon nagy bajban. Alspany kiata rendelede, hogy diszmagyarosan kel megjelényi, avagy szalon-ruhában. Egisz varast bejartam, de magyart sehol se nem talaltam. Izg csag szalon ruhába megyek, mit kirtem külesön Grünzweig Kobi baratomtól.

Polgarimester ur fogja szálni a Reuninyi febirözök, akinek ugy is van csodái ereme, mert az divi Xantipascia hozta neki ujra egy kis lányocskát vilagra. — Jól fogják ugylt molatvni.

A Greiszfóprofessor ur, halok szerkesztő baratocskámhoz megy kvartilyba. Csag tesik itt kibikütyni! Aik Ferust reklamálja Sulez Lajos baratocskánk. Egyit fogják kvaterkáznyí.

Sneff professzornak a „Itakusba” és „Itabusba” szoritanak helyet, hol fogja kiállításokat rendeznyí. — (Italok Itakusba mindig sok bor van, de soha sem látunk hordt bevinnyí.)

Hartányit, mint halok, kivernek városból.

Iu mar csag Selmeucz Sanyí baratonhoz tolakodok be, aki Pokornyival a bertenfelgyedével jó baratsagba meg van s igy ha lelszünk magunkat — izs rezonizimn fogjuk, legalább nem keridek köterba. — (Italok, hogy Selmeucz izs Pokornyí mar egy egizson uo parádi savanyó vizet is feltalalták a kedvemir)

Kovacs Ferus lucsenzi kirali kezjegyzé szálja magát Sztranyaszky Géza gyarmoti kezjegyzéhez, izs ott fognak erek harez után az „erok-bike” okmányt kiállításnyí s hitelenyí.

Margócsi Iuterosan lelkisz egy kocsin utazák le Szvathvali prepadimjistik divi feigazgatóval. Nagyon szereték egy-mást.

Tesik elhünyí, nagyon örölmön magam neki, hogy már ezzer kibikülünk. — De azir in aztal mondok, hogy az a kis hez nemis artota se Lucsenczak se Gyarmotnak. — Aniotla a kit varos versenyete egy mással, — azotla jobb meg van itt is ott is adminisztratio, van itt is ott is rend izs tisztaság. — Hartányi divi czikk után N. D. K-nal esendiben ölk stampaszokt, nines deverná kól; — ferib, makao nemjára; templomok tele vanak, hol Valihora, Margócsi izs Illis, meg a fúrábi

*) E rovatban kösöltétekert nem vállal felelősséget a szerk.

intenek embereket, hogy alproféta ne halgassanak. Szóval régi jó erkölcsök — husz hűs nagy haragja — sap laciasság vizsgáinak — Ez már kúnta ahol is, hogy mikor it volt a tanítók nagy gyűlése — nem itak magukat sarga tedig, hanem nikah-bokosték a hűs kisasszony felváltással, amit tartott „ésink jó isz meg szokasairól”, — amiből mi csak rost, szokásokat meg tartottunk.

A Grünweiz Kóhi most hozta el salom-rubát, amibe megyek Madach önépre. — Mar pakolok. — Isten önnel idezs szerkesztő barátokam, csak kizárte sok pezsogót!

Prohászka Zebulon.

P. S. Halom, hogy Reményi febró, mikor Madach önépre Gyarmatra bevonuljuk, fogja harangoztatni is este várost kivilágítatni. Ilyen a barátság!

Előzetes. Nógrád vármegye alispánjától 17505 S90. számú. A beszerzésbányai kerek. és iparkamara szervezésével megbízott miniszteri biztos ur a kereskedelmi és iparkamara tagjainak választási határidejét folyó évi november hó 14-ik napjára tüzíven ki, amikélen arról a losonezi és b-gyarmati választási alkerületi bizottsági tagjai, valamint az összes választási joggal bíró kereskedő és iparosokat értesítem, egyidejűleg tudatom, hogy a választás kerestül vezetéssel amár előbből kinevezett választási kerületi bizottságok, Losonez, illetőleg Balassa-Gyarmat városahazánál a mondott nap reggeli 10 órájól elutáni 4 óráig eszkozik.

A losonezi alkerület, mely áll Losonez rend. tan. városból, továbbá a losonezi, főleki és gacsi járásköböl két kereskedő és két iparos kamarai rendes költőgát és egy-egy polltagot választ; ugyanigy a b-gyarmati kerület is, mely kerület pedig a b-gyarmati, nógrádi, szécsényi és sziraki járásköböl alakították.

A választás végrehajtásánál az 1868. évi VI. t. cz. 9. §-ának a. és c. pontjaiban foglaltak szigorúan szem-előtt tartandók, mely törvény szakasz rendelkezései szer-int csak az választható kamarai költőgát, ki polgari jogai teljes élvezetében van és legalább három év óta kereskedést vagy ipart önállóan és jogosítottan üz, ki olyannal mint nyilvános társ vagy kereskedelmi és technikai fővezető legalább ugyanannyi idő óta működik, ki végre kereskedelmi vagy iparos részvényvállalat igaz-gatója és az alkerület területén lakik. Minden, a fennebbi körülrít kellekkel nem bíró egyénekre adott szavazatok érvénytelenítendő.

A választásnál különben figyelembe veendő még a következő körülmények is:

- a.) a választási jogot csak a személyesen megie-lent választók gyakorolhatják.
- b.) a választás elő szóval, vagy szavazó bárczák utján történelnek.
- c.) azon választónak, ki az összerésből kimaradt, azonban a bizottság előtt a választási megelőzőleg vagy annak folyamán közeg hatóság bizonyítvánnyal igaz-olja választói jogosultságot, a választói jog gyakorlása megengedendő.

A választás alkalmával a szavazás ügy intézendő, hogy a kamara kereskedő tagjaira a kereskedők külön, az iparos tagokra pedig az iparosok szintén külön adják szavazataikat.

B-Gyarmaton, 1890. október hó 16-án

Seltozasty alispán.

Hírek és Különfélék.

Személyi hír. Tihanyi Ferencz vármegyei főjegyzőnk szabadságideje letelven, hivatalát okt. hó 20-án foglalta el. Tihanyi ur szabadságideje alatt a külföld nagyobb városában tanulmányi utat tett.

A szász-újszék. Várt fővárosi vendégek közül, mint értesülünk, Roskovits Ignác ur, az arczkép mesteri festője, az alispán ur vendége lesz; Rakosy Jenő és Mikszáth Kálmán urak, a Kisfaludy-társaság küldöttei, Sztranyavszky Géza kir. közigazgató úrnál, Komocsy József ur, a Petőfi-társaság alelnöke és küldötte, R. Simko Frigyes ev. esperes-lelkész úrnál, Jerszensky Danó (Ternárdek) a Petőfi-társaság második képviselője Kövy Tivadar úrnál lesznek szívesen látott vendégek elszállásolva. Nagy Ivan ur a Tudós-társaság egyik küldötte barátja Pajor István kir. tanácsos urhoz, Kucskovits Lajos ur az Akadémia második küldötte pedig, fia Kucskovits Jenő kir. törvényszéki bíró urhoz száll. A közgyűlésen a hölgy közönség számára fenntartott mind-két karzatra az alispán úrnál már is igen sok előjegyzés történt; a díszelőre pedig eddig százhusznál többen aláírtak. — A grófságtörvény magisztrátusi elnökvényét átálakítják, a mennyiben ennek karzatalai eltávolítatnak, s helyette, középre, a főispán tanácsasztalja, ahol a főispán gróf ur ö-milán, s az alispán és Pajor kir. tanácsos, mint szereplőkön kívül csupán a vármegye főjegyzője Tihanyi Ferencz ur, s Pomgacz György arvaszéki elnök ur fog ülni; jobbról ettől az emelvényen az önnepelt költő fia: Madách Aladár, s a budapesti küldöttek, balról pedig Roskovits Ignác festőművész s az emelvényi vármegyebizottság tagjai. A b-gyarmati delegát a dobogótól balra fog felállni; szemben e tribünél, az első karzat előtt központon, a leleplezendő arczkép lesz felállítva a vármegye jelvényei és draperia alatt, virágoktól körvezeve; s a leír két pont közt a szász-újszék tartatja; a megelvezőizási tagok pedig a jobb és baloldalt felállított asztalok mellett foglalnak helyet. A vármegyről meghívott testületek részére az emelvény közelében jobbról lesznek fenntartva megfelelő széksorok.

Dr. Matthéi László főispán ur önmegmeltósága okt. hó 29-én (szerdán) fog ellátcsúzni Hontvármegyét, melynek 23 éven volt főispánja. Ipolyságon ez alkalommal nagy önnepélyességek fognak végrehemüni. A busz-

közgyűlés után díszelőre lesz a nagy vendéglőben, este lakicszóna, mindezek után fenyves által, melynek házasszonya hr. Matthéi László. A bal alatt jelenlévők minálanyian a volt főispáné vendége lesznek. Nagy kár, hogy ezen önnepély alkalmán összeesik a mi Madách önnepélyünkkel.

Szász-újszék. Ezen alkalmán, hogy ott fenyves névelten gyűlt egybe a hó 15-én-nagy számú testületegy. Boso Terecz úrnak, kir. szívessege a jelenlévő testületekben a legmagasabb fokú emelkedő kedvet idézte elő. A kedélyes mulatság a reggeli órákig tartott.

Sztranyavszky Géza. József b-gyarmati bírósági irnok s Alfred fia vezetékevények Gardonyi-ra átváltoztatást a nagyméltóság magyar kir. belügyminiszter 73,509 V-10. számú intézkedéssel engedélyezte.

Ismerkedés. A Madách-emléküvi bizottság az önnepély előtti napon, tehát szerdán este a fővárosból és a megyéből érkező vendégek mulatására a Barth-féle terebren (Balassa-vendéglő emeletén) ismerkedési estélyt rendez; akik tehát abban résztvenni ohajtanak, evéghől szíveskedjenek a rendezőség tagjaihoz: Sztranyavszky Géza, Reményi Károly, vagy a lapok szerkesztőjéhez fordulni.

Alkotmánytan. E cím alatt összesített ki Komjáthy Anselm érdemes tanfelügyelőnk egy kis füzetét, mely a népiskolákban nagy hasznát fog betölteni. Az eddig megjelent e tárgyú iskolai könyvek vagy nagyon is bővek és a gyermek-tanulók fölfogási képessége túlhalad-ják, vagy nagyon is lézagosak. E hónap kívánt segíteni a tanfelügyelő ur, midőn alkotmánytanát a népiskolák számára megkeresztelte és kiadta. A füzetben az ügy-iratok mintái is belefoglaltatnak; nagy kár, hogy azok rövid determinációját a tanfelügyelő ur kihagyta. A füzet 20 kr. s Darvai b-gyarmati könyvkereskedésben megsze-rezhető.

Az első magyar történeti társaság a nógrádi számos tüzeset alkalmával, — mint értesülünk — a károsult felekkel szemben nem csak a legokosabbban jart el, hanem a károkat a lehető leggyorsabban kielegté.

Előző és há. Hosszú nagy szárazság és esések elő-zés után hirtelen erő hideg idő következett be, mely nem lesz nagy hasznára az őszi vetéseknek. Október hó 22-én volt szerencsénk szemlélni azt is, hogy a hó-pelyhek mily szépen szállingóztak alá az ég firmamentumjáról. A „Karanas”, a „Lázeer” hegysek és az öreg „Matra” már is hóval fedték. Okt. hó 23-án ismét sülött a nap, de kimerült gyenge sugarai — a vén-asszonyok nyarára — emlékeztetnek.

Városi közgyűlés. Jövő kedden, délután 3 órákor, több halasztással ügy tárgyalása vegett, Balassa-Gyarmat képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tart.

A b-gyarmati volt emelvények, valamint a volt úrbé-res zsellérek, kiknek legelő illetménye a tagosítási per-ben felfuttatallan egy-egy tagban adóltat ki, a városi előjáróság által egybehívva ma délután fognak a város-ház tanácstermében értekezni a felett, hogy legelőiket miként kezeljék? A többség értesítésnek szerint a fel-osztás mellett van. Az értekezleten a város miut érkeési testület (a népkert részére vett, részben amúgyként kapott legelőterek után) valamint a nógrádmegyei gazdasági egyesület, a tervezett homoki szőlők tekintet-ből érdekelve lévén, képviseltetni fogják magukat.

Az aradi várbanak szobrára. Balassa-Gyarmat közön-sége által küldött koszori költségűre Melcher Ferencz, Kommerell Gyuláné, Dömök Erzsébet és Berczelyi Margit k. a. összesen 121 ft 75 krt gyűjtöttek, mely ösz-szeből levonva a kiadást: 102 ft 35 krt, a felmarado 19 ft 40 krt öszseget a női választmány Reményi Ká-roly városbíró úrnak adta át jótékonyozásra fordítás vegett. Az előjáróság lapunk útján mond köszönetet nevezett urhölgyeknek nemcsak társaságuk; a jótékony cseledele mellett penzen pedig, a hirtelen beállott kemény hidegre való tekintettel, lázfűt vasarolt s az a város-házba lesz e napokban a szegények közt kiosztva.

Értesítés. A múlt hó végén nt. Handel Vilmos, honfi főesperes és kerül. jegyző ur püspökségiállásba ügyben széküldött felhívókra vonatkozó, szükségesegek hatján köztudomásra hozni, hogy fenn nevezett főesper-es ur a legutóbbi tartott kerül. gyűlés alkalmával a jelöltsegről — nehogy a szavazatok sokféle oszlojának — nt. Sarkány Samuel pilisi lelkész ur javára lemondott. Selmezhányán, 1890. október hó 12-én. Tiszte-lettel Soltz Gyula, m. kir. főerdőtanácsos, a selmezi ev. egyház felügyelője, Breznik János, a selmezi ker. lyceum igazgatója.

Választó bizottság. Kiserlelték meg ismeretlen tel-tesek (valószínűleg valami nemzetközi tolvajbanda elo-hírnökei) B-Gyarmaton okt. hó 23-án az éjeli órákban. Elsősorban neki mentek a takarékpénztárnak, s ott a kerti oldal első ablakának külső és belső tábláját ki-mészelték, aztán hozzafogtak a vastáblához. Az ablak-vastábla azonban villanyos szerkezettel össze van kötve a szomszédotornyos örszeggel. A mint a vastábla kinyílt, a szerkezet azonnal jött adott. — A fráterek azonban az örség elől elmenekedtek. Próbáltak kisebb szerencsét, de az sem sikerült. Betörték ugyanis Sustekki holtbába, s ott egy pár lökkel ilantak a temető felé, a főkban azonban egy pár váltón és frón kívül egyéb értéket nem találtak. Hajnal körül járhatott az idő, mikor a Hummer Mihály-fele Kossuth-temi felébe akartak be-hatolni, s már az ajtót feszítgettek is, azonban mineu is el kellett illanokuk, mivel az eber házigazda csakha-mar észrevette a veszedelmet. A betörtök keresik, — de nem találják.

Bélgymnasiumi levelezés a társadalmi köznyelvet. Kértele tárgyban. Hivatalos masolat 72127 V-10. szám. Magyar kir. belügyminiszter. Nagyságos polgármester ur! Walsch Ferencz budapesti gyártulajdonos hozzáim be-nyújtott folyamodványában azt terjesztette elő, hogy a f. évi 48,539 sz. a. belügyministeri körrendelet, mely-vel a gyarazeg előbbi különleges ajánlata az abban foglalt s az elarusításra vonatkozó oknál fogva viz-szavonattal, egyes hírlapok és hatósági közegek által

akként magyaráztatik, mintha a körrendelettel a Wal-ser Ferencz tele budapesti gyár tüzoltó eszközeinek cserélőssége és alkalmas volta vonatnak kétségbe s a közegek a nevezett gyárral való szállítási szerződésük kötelező ellátattak volna. — Minek folytán felhívom Nagyságot, hogy nevezett czeget hivatalosan írásban értesítsem, miszerint az idezett belügyministeri körren-delet sem a nevezett gyár tüzoltó eszközeinek cserélőssé-gere és alkalmas volta nem vonatkozik, sem a köz-segek azon jogát, hogy nevezett gyárról tüzoltó eszkö-zöket megrendelhesse, nem érinti. — Budapestén, 1890. évi október 13-án. Gróf Szapary s. k.

Az aradi várbanak emlékeztető ezimtel nyolcz ivre terjedő s ötven képpel díszített füzet jelent meg mint külön kiadás a „Képes Polgárral” (a „Vasárnapi Újság füzetekben”) legújabb füzetéből, mely kizárólag az aradi várbanak emlékeztetőnek és az aradi önnepélynek van szentelve. E füzet történeti közleményei s a 13 labornok elrajza. Aradon 1849. okt. 6-án jelen volt régi hon-vedektől s jelen a vártanó labornokok egyikének segéd-tisztjétől valók. A füzetben továbbá az aradi önnepély alkalmára írt költemények vannak Dalnady Győzőtől, Palagyi Lajostól, Sántia Károlytól; részletes ismertetés a várbanak emlékszámláról, Arad történeti és helyrajzi ismertetése Márki Sándortól, a világiós fegyverletelre vonatkozó közlemények, stb. A kivégzett 13 labornok az emlékszámlon lévő érem-arczkepek körül közli e füzet 1849-ben készült rajzok után is a labornokok arczkepeit, részint ifjabb kori arczkepeket is, az illetők családjaik birtokában lévő eredeti festmények után. A Zala György által készített aradi emlékszámlának összes részletei hi képekben vannak feltüntetve; úgy-szintén a leleplezési önnepély, Arad városának törté-netileg és tájrajzilag nevezetesebb pontjai; a világiós kastély, hol a fegyverletet aláírtatt stb. — A füzet a Franklin-társulat kiadásában jelent meg, s ott és min-den hazai könyvtárban kapható. Ár 30 kr.

A szakkál. A hosszú szakkál véledele időről idő változik a simára borotvált által. A minőségnek idejében divatos volt hosszú szakkál viselni s azt minél jobban gondozni. A szakkál arany szakkál és színes selyem szalagokkal kiegészítettek. E húságáról az öregek sem mondtak le, kiknek szakkáluk már különben is ezüstfehér volt. Még különösebb volt, ha a bajusz hegyet, ha lehetett, a nyakcsigolyán összekötözték, mint a hogy ezt meg látni is nehány a középkor elejéről származó szobron. A 13. és 14. századokban ismét tel-jes simára beretváltak az arczok. A 15. században a szakkálviselőt újra előtérbe kezdett lépni, míg a 16-ik században legnagyobb virágzását érte el. Rauber And-rás udvari haditanácsos, ki 1575-ben halt meg, ked-venze volt Miksa császárnak s oly szakkállal díszkedett, mely állatolt a földig ezt s önnel ismét egész öv. A 17-ik században is különös dísznek tartották a rendki-vül hosszú szakkállt. Így Johannes Steiningr braunau tanácsosnak oly szakkáll volt, mely két fonatban láb-ujjhegyéig ért le s egyszerűsüml halálát okozta; a ta-nácsos ur ugyanis a város-háza lépcsőin meue lefelé, szakkállba belebotlott, leesett és nyakát törte. A bramanti Ötlete Jánosnak, ki sok nyelvet beszélt s már 115 éves lett, oly szakkáll volt, mely csak egy lábál volt rövidebb mint az egész ember. 1657-ben pénzért mutogatta ma-gát s így jutott Nürnbergbe, hol még most is mutog-atják arczkepeit. Vürtenberg Eberhard gróf szakkállról kapott melléknevet s egy reverbisburi tanácsos urnak, Vándul Jánosnak oly hosszú szakkáll volt, hogy önnep-élyes alkalmakkor, például mikor fla szerzeteseknt a rechanai kolostorba lépett, örként kétszer tekerte de-rekára.

Nógrádi Naptár. A Kármán-Társulat Losonezcon, ezen vállalatnak 11-ik évfolyamával mindinkább bővizolja, hogy olvasóközönségének nemcsak hasznos, de kedvelt és majdan nélkülözhetetlen házi szükségletet nyújt; különösen azért, hogy a naptár tartalmát és belbecsét az idén nagyban gyarapítja. A Nógrádi Naptár 1891. évi folyamán nagyobb, a többi között igen érde-kes újításokkal lepi meg olvasó-közönségét. Tartalma különben a következő: A felséges uralkodóház. — Naptári rész: Csillagászati és kortani jellegű. A tizen-két hónap és annak időjárása. A szászadatos jövén-domondo. — Általános rész. Postai és távirati szába-lyok. A cheques és clearing forgalom. — Országgyűlési képviselőink rövid elrajza. — Szépíróalmi rész: Balaton-melközi történetek; három elbeszélés, u. m.: I. Befutja az utat a hó. II. A kusztóra. III. Igen! Irtá: Babay Kálmán. — Házasági ajánlat. Karzolat. Irtá: Gsalomjai. — Okos embernek mester a neve. Vig elbeszélés. Adalognia: J. R. — Költemények. Irtá: Új-falussy Sándor. — Csarnok. (Vegyes mulattató aprósá-gok és hasznos tudnivalók). — Gazdasági tudnivaló. A földmívelés állása Magyarországon. Milyen rendszerben használjuk fel a földet. Mi módon láthatjuk el a kony-hat egész télen salátával. Az állattenyésztésről. A pol-gari gazdaság. (Szak-régi leírás két képpel, u. m.: A pollári-hanka-major és A pollári urlak). — Képek-höz: Újev az erdőben. Jó reggelt! Ki a boldogabb? — Adomák. (Képekkel). — Nógrád vármegye tisztí név-és czimura. — Magyar- és Erdélyi honi, hivatalos adatok alapján összeállított országos vasárak. — Hirdetések. — A börtönök: Bélyegilleték-táblázat három fokozat-ban. — Ime, ilyen gazdag tartalommal fog díszked-hetni a Nógrádi Naptár, és így mondhatni, hogy bátr-an kiállja a versenyt bármely nagy naptárral, amellet pedig még azzal az előnyvel is bír minden más nap-tárral, hogy a megye lakosságát közvetlen közel-ről érdekli dolgokat is tartalmazza. Ár 30 kr. (tehát olcsóbb, mint a tavalyi, és így mindenki megszerezheti. Kapható minden könyvkereskedő és könyvtárnál. Me-legen ajánljuk megneünk minden rendű és rangú közön-ségének figyelmébe.

HORVÁTH DANÓ,

felelős szerkesztő.

Regaleváltság
kötvény birtokosait

1. A regaleváltság kötvényeit.
2. Az ezekre szóló utalványokat.
3. A még nem utalványozott, de a magán-ministerium által helyben hagyott egyenlegeket a legjobban ár mellett megveszem, vagy azokra néveztetve kamat mellett a legmagasabb előleget adom.

Vidéki takarékpénztári részvényeket.

Bankrészvényeket, állampapírokat, sorsjegyeket, részvényeket, betétjegyeket, zálogjegyeket a legmagasabb árak mellett veszek és legutóbban eladok. Kivételre teljes titoktartás mellett a papírokra néveztetve kamat mellett legmagasabb pénzületig is nyartható.

Keresek,

fiatalsággal — bármilyen rangú vagy rendű egyenket — kik sorsjegyeknek részvételre mellett való eladásával foglakozni szeretnék.

Legmagasabb jutalek

FIN FIZETÉS
biztosított.

Pénzbetétek

kamatoltatása!

Ajánlott bankok fogadják

PENZBETETEKET

melyek után

5% kamatot

szól

A betétek előleges felmondás nélkül bármikor visszavontathatók.

VALÓDI, JÓSZINŰ

Cosmánosi téli ujdonságok, helyben egyedül

Himmler Mór

divatú kereskedésében eredeti gyári áron, dús választékban kaphatók, fő-utca Feledi Ignác úr üzletével szemközt.

Lóry J. bankháza

Budapest, Hatvani-utca 17. szám.

Alapított 1876-ban.

Alapított 1876-ban.

Sir-Gyertyák

1 csomag 24 vagy 30 darab 35 kr. 1 csomag 12 vagy 16 darab 33 kr.

Éjellmécs-Gyertyák

a sirok kivilágítására igen alkalmasak 1 csomag 10 darab 40 kr.

Valódi amerikai petrolium 1 lit. 18 kr.

Ezen alkalommal börtökölöm a nagyérdemű közönségnek becses tudására hinni, az ideit terméskből szerzett igen kitűnő bosznia szilvaiz és aszalt szilva, továbbá stockerai leucse és borsók nagy választékban megerkezést.

Szegedi szappan, paprika és tarhonya. Liptói vajás túró. Szepesi borovicska. Szerémi szilviorum. Hengermalmi lisztet, kereskedésben folyton jutányos áron kaphatók.

Valódi jamnicsai-rum és chinai-theák (1890. évi termésből) cukor és kávék nagy választékban.

B-Gyarmaton, 1890. október hó.

HUMMER MIHÁLY

fűszer, festék, tea és rum kereskedő

Kossuth-tér.

SCHLICK-féle Vasöntőde és Gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTEN

Gyár és irodák:

VI. külföldi váci-ut 1698 99. sz.

Városi iroda és raktár:

VI. Podmaniczky-utca 14. sz.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű, számos első díjjal kitüntetett:

SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasú ekéit és szabadalm.

mélyítő ekéit,

mélyítő ekéit övezetékkel, eredeti Schlick és Vidatsfeld

egyvasu ekéit,

talajmívelő eszközeit, boronait és rúgtűrő hengereit

Schlick-féle szab. „HALADÁS” sorbavető gépeit.

Szörnyavető gépek, tőrvári ököre alkalmazható tengeri és repülőgépek készítése. Készletben vannak tovább: gőz és járgány-csúpló készletek, gabonaszitító rosták (Backer és Vidats rendszer) takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és durulók, őrlőmalmok és olajmalmok berendezések. Eredeti amerikai kővetők és maroklók arató gépek és fűszálók gépek.

Legalcsodbb árak. — Előnyös ártétel feltételek.

Árjegyeket kívánatra ingyen és bérmentve.

20-21

HIRDETMEY

A b-gyarmati takarékpénztár igazgatósága ezennel közli, miszerint a b-gyarmati takarékpénztárnál zálogba tett s 1890. évi szeptember 15-ig lejárt s ez időn túl sem meg hosszabbított, sem ki nem váltott értékpapírok, arany, ezüst s egyéb értéktárgyak részint a folyó 1890. évi november hó 17-én d. u. 2 órakor az intézet hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen fognak eladatni, részint ez időn túl tözsdeszereleg beváltatnak.

Megjegyeztetik, hogy a folyó 1890. évi november hó 9-ig a meg hosszabbítások árverési költség szedése nélkül eszközöltek, ezentúl azonban az árverés napjára a kölcsön összeg 2% -a fog árverési költség ezimén szedetni.

Az eladandó tárgyak könyv s lapszámai:

III. Könyv. 55, 58, 87, 88, 93, 110, 122, 123, 126, 148, 156, 164, 165, 175, 183, 189, 198, 199, 202, 205, 216, 224, 232, 238, 242, 244, 245, 260, 261, 265, 267, 274, 278, 279, 285, 286, 287, 289, 291, 293, 294, 298, 301, 305, 308, 309, 312, 313, 315, 334, 335, 345, 349, 351, 353, 354, 364, 365, 368, 369, 370, 373, 374, 377, 378.

IV. Könyv. 3, 16, 17, 70, 82, 99, 112, 116, 117, 129, 140, 149, 150, 153, 167, 173, 175, 178, 194, 198, 219, 236, 270, 271, 278, 285, 289, 305, 308, 315, 321, 324, 325, 333, 335, 337, 338, 348, 362, 367, 369, 373, 376, 384, 386, 398, 399, 400.

V. Könyv. 18, 21, 34, 41, 42, 54, 58, 68, 70, 86, 114, 117, 123, 127, 134, 136, 138, 139, 151, 160, 163, 173, 175, 178, 181, 187, 188, 189, 200, 201, 206, 229, 230, 234, 238, 243, 249, 259, 262, 270, 277, 285, 292, 298, 311, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 343, 345, 348, 352, 365, 368, 376, 381, 390, 411, 413, 414, 415, 417, 425, 426, 432, 438, 453.

VI. Könyv. 16, 18, 32, 36, 40, 46, 49, 50, 60, 62, 66, 80, 84, 85, 86, 93, 109, 115, 121, 129, 134, 132, 137, 138, 143, 150, 154, 155, 162, 166, 171, 174, 175, 177, 184, 186, 187, 188, 190, 192.

Kelt B-Gyarmaton, a b-gyarmati takarékpénztár igazgatósága 1890. október 2-án tartott üléséből.

A b-gyarmati takarékpénztár igazgatósága.

6419-1890. P. sz.

Hirdetmény.

A Kutasai községben gyakorolt italmérés jogát megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1890. évi 45895 számú igazságügyministeri rendelet 9 és 10. §-aiból képest az egyezség megkötése o az igények tárgyalására határidőül 1890. évi december hó 9-én d. e. 9. órája a kir. törvények 10. sz. hivatal szobájába kitűztett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is a kiknek az idősz végére külön nem kézzelítették figyelmüket az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idéztetnek.

A b-gyarmati kir. tisz. 1890. évi október hó 15-án

Hengermalmi lisztet

átorkodom a n. érdemű közönség becses figyelmét a mai kor igényeinek megfelelően berendezett fűszer, festék, anyag, liszt, bor és csemege kereskedésre felhívni.

Van szerencsém ajánlani kitűnő fajú kávét, olasz rizst, ideit friss theát, Valódi Jamaikai, Cuba, Brazíliai rumot, Szerémi ó-szilviorumot, magyar, francia cognacot, asztali, csemege és pezsgő borokat, s mindenféle liqueureket.

Továbbá szépségi hámozott borsó, leucse, szegedi tarhonya, macaroni, különféle sajtok, halak, ideit friss aszalt szilva, lekvár, mák és vékony héjú dió, jutányos ár, pontos és gyors kiszolgálattal mellett, oda fogok igyekezni, hogy t. vevőimnek teljes megelégedését kiérdemeljem.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlván maradtam szolgálatkész

BENKŐ JÓZSEF,
fűszerkereskedő a kaszinó mellett.

Asztali, kocsai és sirgyertya

Hirdetmény

A Felső-Pénzügyi községben gyakorolt italmérés jogát megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1890. évi 45895 számú igazságügyministeri rendelet 9 és 10. §-aiból képest az egyezség megkötése o az igények tárgyalására határidőül 1890. évi december hó 15-én d. e. 9. órája a kir. törvények 10. sz. hivatal szobájába kitűztett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is a kiknek az idősz végére külön nem kézzelítették figyelmüket az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idéztetnek.

A b-gyarmati kir. törvények 1890. évi október 15-én